

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

04.10.2024

Lēmums Nr. 4-02/67/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, juridiskā adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dnk.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “METRUM”, reģistrācijas Nr. 40103947826, juridiskā adrese: Ģertrūdes iela 47-4, Rīga, LV-1011; e – pasta adrese: metrum@metrum.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnoojums vēja parkam “Gudenieki”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā¹ (turpmāk – Lokālpilnoojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2024. gada 25. septembra vēstule Nr. 169/a/90-2024 “Iesniegums par lokālpilnoojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam “Gudenieki (“Utilitas Wind”), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, 2024. gada 25. septembra iesniegums “Par lokālpilnoojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam “Gudenieki (“Utilitas Wind”), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Iesniegums)², Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2024. gada 30. maija lēmums Nr. 485 “Par lokālpilnoojuma izstrādes uzsākšanu, teritorijas plānojuma grozīšanai vēja parkam “Utilitas Wind”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” un tā 1. pielikums “Darba uzdevums Lokālpilnoojuma izstrādei vēja parkam “Utilitas Wind”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 9. augusta vēstule Nr. 11.2/AP/8535/2024 “Nosacījumi lokālpilnoojuma izstrādei Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes

¹ Lokālpilnoojuma teritorijā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6486 004 0051, 6486 004 0203, 6486 004 0097, 6486 004 0131, 6486 004 0116, 6486 004 0011, 6486 004 0159, 6486 004 0088, 6486 004 0153, 6486 004 0092, 6486 004 0160, 6486 004 0043, 6486 004 0156, 6486 004 0071, 6486 004 0213, 6486 004 0194, 6486 004 0078, 6486 004 0210, 6486 004 0019, 6486 004 0093, 6486 004 0184, 6486 004 0090, 6486 004 0048, 6486 004 0147, 6486 004 0127, 6486 004 0126 un 6486 004 0083.

² Biroja reģ. Nr. 4-01/2662/2024.

reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 15. jūlija vēstule Nr.4.84317/2024–N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” un Veselības inspekcijas 2024. gada 19. jūlija vēstule Nr. 2.4.6.–1./308 “Par priekšlikumu sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams piemērot stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo:

- 1) Ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2024. gada 26. janvāra lēmumu Nr. 5-02-1/8/2024 par grozījumiem lēmumā 5-02-1/34/2023 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, plānotajai darbībai – vēja parka “Gudenieki” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai piemērots ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) un 2024. gada 26. janvārī izdota programma Nr. 5-03/1/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Gudenieki” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Kuldīgas novada Gudenieku un Alsungas pagastos un Dienvidkurzemes novada Sakas pagastā.
- 2) IVN Ziņojumā tiks sniegta detalizēta informācija par esošo vides stāvokli Lokālplānojuma teritorijā un analizēti vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecības un ekspluatācijas aspekti: trokšņa līmenis (t.sk. trokšņa dažādo frekvenču analīze); mirgošanas efekts; bioloģiskā daudzveidība – aizsargājamās teritorijas, augi un biotopi, sikspārņi, ornitofauna; ainavas un vizuālā ietekme; kultūrvēsturiskās vērtības; gaisa kvalitāte; vides riski un avārijas situācijas; kā arī elektromagnētiskā lauka iedarbība un vibrācijas līmenis. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām IVN Ziņojuma sagatavošanas procesā tiks saņemti biotopu eksperta atzinums, sikspārņu eksperta atzinums, ornitologu atzinums, ainavu eksperta atzinums un kultūrvēstures eksperta atzinums.
- 3) IVN ietvaros daudzpusīgi tiks vērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un sniegts tās novērtējums un ietekmes mazinošie pasākumi.
- 4) Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 162.3 apakšpunktu, lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no VES un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu VES izvietojumam nosaka atbilstoši IVN. Ņemot vērā minēto, nav iespējama situācija, ka Lokālplānojumā tiks paredzēts atšķirīgs VES vai saistītās infrastruktūras izvietojums, kas nesakristu ar IVN Ziņojuma informāciju.
- 5) Vienīgais Lokālplānojuma uzdevums ir grozīt spēkā esošo pašvaldības teritorijas plānojumu, nosakot funkcionālās zonas, kur atļauta VES un saistītās infrastruktūras būvniecība saskaņā ar IVN rezultātiem.
- 6) Nav prognozējams, ka Lokālplānojuma Stratēģiskās novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību, kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros. Netikts saņemti papildus ekspertu atzinumi, jo visa nepieciešamā informācija jau pieejama IVN Ziņojumā.
- 7) Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros sagatavotajā Vides pārskatā konsolidētā veidā tiktu ietverti IVN procesa ietvaros veikto ietekmju novērtējumu uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību secinājumi.
- 8) Lokālplānojuma risinājumi tiks saskaņoti ar IVN procesā veiktajiem IVN rezultātiem.

- 9) Lokālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2035. gadam³ (turpmāk – Stratēģija).
- 10) Lokālplānojums tiks izstrādāts atbilstoši Darba uzdevumam, ievērojot institūciju nosacījumos izvirzītās prasības, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu prasības.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 25. septembrī Birojā saņemta Sagatavotājas 2024. gada 25. septembra vēstule Nr. 169/a/90–2024 “Iesniegums par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam “Gudenieki (“Utilitas Wind”), kurā sniegta informācija, ka saskaņā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2024. gada 30. maija lēmumu Nr. 485 “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu, teritorijas plānojuma grozīšanai vēja parkam “Utilitas Wind”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk arī – Lēmums) ir uzsākta Lokālplānojuma izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts saistībā ar spēkā esošo Stratēģiju, Pāvilostas novada⁵ teritorijas plānojumā 2012. – 2024. gadam⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums) un spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorijā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6486 004 0051, 6486 004 0203, 6486 004 0097, 6486 004 0131, 6486 004 0116, 6486 004 0011, 6486 004 0159, 6486 004 0088, 6486 004 0153, 6486 004 0092, 6486 004 0160, 6486 004 0043, 6486 004 0156, 6486 004 0071, 6486 004 0213, 6486 004 0194, 6486 004 0078, 6486 004 0210, 6486 004 0019, 6486 004 0093, 6486 004 0184, 6486 004 0090, 6486 004 0048, 6486 004 0147, 6486 004 0127, 6486 004 0126 un 6486 004 0083, kas atrodas Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā. Lokālplānojuma kopējā platība ~ 723,02 ha.
 - 2.3. Lokālplānojuma teritorija ir daļa no teritorijas, kur AS "Utilitas Wind" iecerējusi izbūvēt vēja parku “Gudenieki” un ar to saistīto infrastruktūru Kuldīgas novada Gudenieku un Alsungas pagastos un Dienvidkurzemes novada Sakas pagastā. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 45 jaunākās paaudzes VES. Precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. IVN procesa ietvaros tiek vērtēts kopējo uzstādāmo VES skaits, to izvietojums un vēja parka kopējā jauda, kā arī vairāki VES modeļi. Vēja parka būvniecībai paredzētās teritorijas kopējā platība aizņem 2708 ha. Lai

³ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_24707.

⁴ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁵ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija bijusī Pāvilostas novada administratīvā teritorija ietilpst Dienvidkurzemes novadā.

⁶ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_38.

nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, no vēja parka “Gudenieki” tiks izbūvēts pieslēgums esošai 110 kV līnijai “Grobiņa – Ventspils”, izbūvējot jaunu apakšstaciju Kuldīgas novada Gudenieku pagastā zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6250 006 0197. Plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām.

- 2.4. Atbilstoši Teritorijas plānojuma Grafiskai daļai Lokālplānojuma teritorija atrodas funkcionālajās zonās Lauku zemes (L) un Mežu teritorija (M). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 303. punktu VES ar maksimālo jaudu vairāk kā 20 kilovati plānošana un būvniecība, kā arī esošo izmantošana atļauta tikai Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas noteiktajās vietās Lauku zemēs ar indeksiem LR – 5 un LR – 9. Lokālplānojuma teritorija neatrodas vietās ar īpašiem noteikumiem LR – 5 un LR – 9. Savukārt TIAN 3.9.6. nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteikti papildus ierobežojumi VES izvietošanai.
 - 2.5. Lai būtu iespējams realizēt plānoto darbību – VES un saistīto inženiertīklu būvniecību, nepieciešams grozīt spēkā esošo Teritorijas plānojumu, Lokālplānojuma teritorijām nosakot: 1) funkcionālās zonas Lauksaimniecības teritorija (L) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts Lauku zemes (L); 2) funkcionālās zonas Mežu teritorija (M) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts Mežu teritorija (M). Lokālplānojumā izstrādes ietvaros papildus nepieciešams noteikt Lokālplānojuma teritoriju kā teritoriju, kurā atļauta VES būvniecība un pārskatīt TIAN 3.9.6. nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteiktos ierobežojumus VES izvietošanai attiecībā uz Lokālplānojuma teritoriju.
 - 2.6. Saskaņā ar Likuma 1. pielikuma 26.¹ punktu ietekmes novērtējums ir nepieciešams VES būvniecībai, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai, lai kāds risinājums tiktu izvēlēts IVN procesa laikā, plānotā VES parka kvantitatīvie rādītāji būs augstāki par Likuma 1. pielikumā noteiktajiem robežsliekšņiem.
 - 2.7. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” publicētajai informācijai, plānotā vēja parka teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) un mikroliegumi. Lokālplānojuma teritorijā paredzētās darbības teritorijas tuvumā atrodas vairākas ĪADT, dabas liegumi: “Užavas augštece”, “Pūļu purvs” un Alsungas meži”.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālplānojuma izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Veikt spēkā esošā Teritorijas plānojuma analīzi Lokālplānojuma teritorijai.
 - 3.2. Sagatavot ainavu izvērtējumu un vēja parka ietekmi uz ainavas izmaiņām.
 - 3.3. Noteikt potenciālo VES novietojumu ar detālplānojuma detalizāciju.
 - 3.4. Precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
 - 3.5. Izvērtēt vēja parka būvniecības un ekspluatācijas laikā paredzētās satiksmes ietekmi uz Dienvidkurzemes novada ceļiem:

- 3.5.1. Izstrādāt būvprojektā iekļaujamus risinājumus infrastruktūras uzlabošanai vēja parka būvniecības un uzturēšanas laikā nepieciešamajām darbībām un noslodzēm, pamatojoties uz tehniskajām apsekošanām un ekspertīzēm.
 - 3.5.2. Izstrādāt transporta satiksmes shēmu, attēlojot plānoto kravas transporta kustību būvniecības laikā.
 - 3.5.3. Izstrādāt jaunu ceļu pievienojumus pie pašvaldības ceļiem, attēlot risinājumus grafiski ar detālplānojuma detalizāciju.
 - 3.5.4. Izstrādāt elektrisko tīklu shēmas.
 - 3.6. Izvērtēt ietekmi uz apdzīvotajām vietām un esošo apbūvi, kā arī paredzamos teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumus vēja parka ietekmes zonā.
 - 3.7. Lokālplānojuma izstrādē ņemt vērā arī citu vēja parku ieceres, ja tādas tiek identificētas (vismaz 10 km attālumā no Lokālplānojuma teritorijas).
 - 3.8. Detalizēt TIAN.
 - 3.9. Divas nedēļas pirms Lokālplānojuma publiskās apspriešanas sanāksmes informēt visus Lokālplānojuma teritorijā esošo zemju īpašniekus vai tiesiskos valdītājus par publiskās apspriešanas termiņiem un sanāksmi.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23. marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 9. augusta vēstule Nr. 11.2/AP/8535/2024 “Nosacījumi lokālplānojuma izstrādei Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālplānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālplānojumā paredzētā darbība – vairāku VES (vēja parka) ierīkošana un citi iespējamie risinājumi (t.sk. citi atļautie izmantošanas veidi) var atstāt būtisku ietekmi uz vidi. Vienlaikus Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 4.1.1. Lokālplānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.3. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta VES būvniecība Lokālplānojuma teritorijā. TIAN iekļaut prasības VES maksimālajam augstumam. Lokālplānojumā uzrādīt teritorijā esošās dzīvojamās ēkas, kā arī ārpus Lokālplānojuma teritorijas ietekmes areālā esošās dzīvojamās mājas, t.sk. arī Kuldīgas novada teritorijā. Dienests aicina izvairīties no vēja elektrostaciju plānošanas īpaši aizsargājamo biotopu teritorijās un to pastāvēšanai labvēlīga hidroloģiskā režīma ietekmēšanas.
 - 4.1.4. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES, galvenos elektropārvades, meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju risinājumus (ja tādi tiek plānoti).
 - 4.1.5. Lokālplānojumā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību (t.sk. iespējami ietekmētās teritorijas ārpus Lokālplānojuma) esošās situācijas apraksts un

- izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālpārplānojuma izstrādē iekļaut ainavu eksperta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālpārplānojums jāizstrādā saskaņā ar šajā atzinumā iekļautajiem nosacījumiem / secinājumiem, atzinums jāpievieno Lokālpārplānojumam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.
- 4.1.6. Ņemot vērā, ka nozīmīga daļa Lokālpārplānojuma teritorijas atrodas mitrās pļāvās starp mežu masīviem, kā arī salīdzinoši netālu no tās atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī vairākās vietās novērotas īpaši aizsargājamo putnu sugas, izstrādāt ekspertu (par sugu grupu – putni un zīdītāji – sikspārņi) atzinumus par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības un ekspluatācijas) ietekmi uz ietekmes zonā esošajām īpaši aizsargājamām putnu un sikspārņu sugām un to dzīvotnēm. Ekspertu atzinumiem jāatbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumiem Nr. 925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības". Lokālpārplānojumā ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN. Par ĪADT, mikroliegumu, biotopu un sugu iespējamo ietekmēšanu konsultēties ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
- 4.1.7. Lokālpārplānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un paredzēto darbību ietekmi uz tajās un tuvākajā apkārtnē esošo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos, īpašu vērību pievēršot Lokālpārplānojuma teritorijā un tuvumā esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts, avāriju riski un citi aspekti). Ievērot Noteikumu Nr. 240 163. un 163.¹ punktus noteiktos attālumus, atbilstoši tam – ap plānotajām VES iezīmēt buferzonas vismaz 500 – 800 m rādiusā, atkarībā no Lokālpārplānojumā atļautās VES jaudas. Ja pagaidām nav zināmas VES atrašanās vietas, Lokālpārplānojumā uzrādīt normatīviem atbilstošas buferzonas ap esošajām dzīvojamām mājām, kurās VES būvniecība nav atļauta, t.sk. arī ārpus Lokālpārplānojuma teritorijas, arī Kuldīgas novada teritorijā.
- 4.1.8. Ņemot vērā, ka Lokālpārplānojuma teritorija robežojas ar Kuldīgas novada teritoriju, Lokālpārplānojuma izstrādē un apspriešanā aicinām sadarboties ar Kuldīgas novada pašvaldību.
- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 15. jūlija vēstule Nr.4.84317/2024–N "Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību". Lokālpārplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos, tā atrodas starp divām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, dabas liegumiem "Pūļa purvs" un "Užavas augštece". Saskaņā ar Pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" datiem Lokālpārplānojuma teritorija ir nozīmīga īpaši aizsargājama putnu sugu ligzdošanas vieta, piemēram, trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus*, kā arī ierobežoti izmantojamās īpaši aizsargājamās putnu sugas rubenis *Tetrao tetrix* ligzdošanas vieta. Lokālpārplānojuma būtība un ar tā izstrādi saistītais uzdevums ir tieši saistīts ar Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta darbības vietas izvēli, kas ir atkarīga no vēja parka ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam. DAP administrācijas ieskatā, saskaņā ar Likuma 23.² pantā (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) minētajiem kritērijiem Lokālpārplānojumam atbilstoši Noteikumos Nr.157 noteiktajām prasībām nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 19. jūlija vēstule Nr. 2.4.6.–1./308 “Par priekšlikumu sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei”. Veselības inspekcijas ieskatā Lokālplānojumam jāveic Stratēģiskais novērtējums, akcentējot šādu veselību ietekmējošo faktoru paredzamo intensitāti – akustiskā trokšņa, magnētiskais starojums, vibrācija, ēnojums un mirgošanas efekta ietekme.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Darba uzdevumam un Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir izveidot VES parku Dienvidkurzemes novada Sakas pagasta teritorijā. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Lokālplānojuma teritorija atrodas funkcionālajās zonās Lauku zemes (L) un Mežu teritorija (M), kur saskaņā ar TIAN nosacījumiem VES būvniecība nav atļauta. Birojs konstatē, ka konkrētajā situācijā ar Lokālplānojumu paredzēts noteikt VES atrašanās vietas un ar VES darbību saistīto infrastruktūru – pievedceļus, elektropārvades līnijas u.c. būves. Lai īstenotu ieceri veikt VES būvniecību Lokālplānojuma teritorijā, ar plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, nosakot jaunu indeksētu apakšzonu funkcionālajiem zonējumiem Meža teritorijai (M) un Lauksaimniecības teritorijai (L), kurā tiktu pieļauta energoapgādes uzņēmumu apbūve, ietverot VES izvietojuma iespēju, atbilstoši Noteikumu Nr. 240 prasībām. Tāpat ar Lokālplānojumu paredzēts pārskatīt TIAN 3.9.6. nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteiktos ierobežojumus VES izvietojumam attiecībā uz Lokālplānojuma teritoriju. Ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un Lokālplānojuma teritorijas kopējo platību (~ 723,02 ha), kā arī to, ka Lokālplānojuma teritorijā lielākās platības aizņem mežu teritorijas, kur plānotas izmaiņas, tostarp

TIAN nosacījumos, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).

- 5.4. Tāpat Birojs konstatē, ka ar Lokālplānojumu izstrādi tiks radīti priekšnoteikumi Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai Lokālplānojumu teritorijā, t.sk. arī Teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas Mežu teritorijas (M) un Lauku zemes (L) platībās, kur VES izbūve līdz šim nav pieļaujama atbilstoši TIAN nosacījumiem. Ņemot vērā to, ka Lokālplānojums tiek izstrādāts, lai radītu priekšnoteikums VES parka “Gudenieki” būvniecībai un ekspluatācijai, secināms, ka Lokālplānojuma būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta⁷ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.5. Ar Lokālplānojuma izstrādi cita starpā ir paredzēts noskaidrot un pieļaujamības aspektā izvērtēt tādas jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz apdzīvotām vietām, ainavu un putniem. Šādas prasības ietvertas institūciju izvirzītajos nosacījumos, t.sk., izstrādājot Lokālplānojumu, jāsaprot ietekmes uz ainavu izvērtējums, jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumi, tos iekļaujot Lokālplānojuma risinājumos. Vienlaikus secināms, ka Lokālplānojuma teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumentu izstrādi ir nepieciešams Lokālplānojuma teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālplānojuma izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izsvērt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka IVN un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujamībai).
- 5.6. Iesniegumā kā viens no argumentiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālplānojuma risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks pamatoti ar IVN procesā veikto vēja parka “Gudenieki” būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu, kas savukārt ir detalizētāks nekā parasti Stratēģiskā novērtējuma ietvaros. Birojs vērš uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts IVN⁸, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Birojs vērš uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai un Lokālplānojuma risinājumu iedarību tajā, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai (t.sk. funkcionālās zonas Meža teritorija (M) un Lauksaimniecības teritorijas (L) jaunas indeksētas apakšzonas noteikšanai VES būvniecībai), VES un tām nepieciešamās infrastruktūras izvietojuma iespējām, konkrētās paredzētās darbības – vēja parka “Gudenieki”

⁷ 26.¹ punkts: “Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu”.

⁸ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

plānotajiem risinājumiem, potenciālo konfliktsituāciju novēršana starp dažādiem teritorijas atļautiem izmantošanas veidiem, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības. Birojs papildus vērš uzmanību Noteikumu Nr. 240 163. punktā noteiktajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā, plānojot VES un vēja parku izvietojumu.

6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrēto plānošanas dokumentu izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
7. Plānošanas dokumentos paredzētās darbības, tostarp visas Lokālplānojumu TIAN atļautās darbības, jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumentu vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskatu iespējams sagatavot, ņemot vērā arī paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus. Vienlaikus, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “Troksņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam vēja parkam "Gudenieki", Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Daina Dzeguze,
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, E.Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E.Adresē.
3. SIA "Metrum", e – pasts: metrum@metrum.lv.